2025/2322

14.11.2025

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2025/2322

ze dne 13. listopadu 2025

na podporu posílení kapacit států za účelem posílení ochrany civilního obyvatelstva a zmírnění dopadu konvenčních a nově vznikajících zbrojních technologií

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) V Globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie z roku 2016 (dále jen „globální strategie EU“) je zdůrazněno, že Unie zvýší svůj příspěvek ke kolektivní bezpečnosti Evropy.

(2) V globální strategii EU je rovněž uvedeno, že Unie bude důrazně podporovat všeobecnou platnost, plné provádění a prosazování mnohostranných smluv a režimů týkajících se odzbrojení, nešíření zbraní a kontroly zbraní.

(3) Jeden z těchto nástrojů, konkrétně Úmluva Organizace spojených národů o zákazu nebo omezení použití některých konvenčních zbraní, které mohou způsobovat nadměrné utrpení nebo mít nerozlišující účinky (dále jen „úmluva CCW“), upravuje použití některých konvenčních zbraní v ozbrojených konfliktech, které mohou způsobovat nadměrné utrpení bojovníkům nebo bez rozdílu poškozovat civilní obyvatelstvo.

(4) Unie si přeje přispět k dosažení univerzality, provádění a posílení úmluvy CCW tak, aby zůstala silnou a účinnou součástí mnohostranného systému odzbrojení, nešíření zbraní a kontroly zbraní, a to na základě činnosti, která byla za tímto účelem vykonána podle rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/1694 ([1]).

(5) Kromě toho si Unie přeje podpořit provádění Paktu pro budoucnost, který přijaly členské státy OSN v roce 2024, kdy se dohodly na významných opatřeních zaměřených na posílení globální stability, aby obnovily své závazky v oblasti míru a bezpečnosti. Součástí uvedených opatření bylo opětovné potvrzení závazků vyplývajících ze stávajících mezinárodních nástrojů v oblasti odzbrojení, přijetí inovativních přístupů a vývoj nových nástrojů na posílení ochrany civilního obyvatelstva,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Cílem projektu podporovaného tímto rozhodnutím je posílit kapacity států v oblasti ochrany civilního obyvatelstva a zmírnit dopad konvenčních a nově vznikajících zbrojních technologií.

2. Za tímto účelem Unie podporuje tyto činnosti:

a) zajištění anticipačních, dynamických a reaktivních přístupů k řešení nových a nově vznikajících zbrojních technologií;

b) řešení dopadu nově vznikajících zbrojních technologií na ochranu civilního obyvatelstva prostřednictvím lepších technických, praktických a normativních znalostí zúčastněných stran;

c) přispívání k provádění Paktu pro budoucnost a k prosazování cílů udržitelného rozvoje a mezinárodního práva v oblasti lidských práv v oblastech, v nichž se sbližují s úsilím o humanitární odzbrojení.

3. Podrobný popis projektu je obsažen v příloze tohoto rozhodnutí.

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/1694 na podporu všeobecné platnosti, provádění a posílení Úmluvy o zákazu nebo omezení použití některých konvenčních zbraní, které mohou způsobovat nadměrné utrpení nebo mít nerozlišující účinky (CCW) (Úř. věst. L 334, 22.9.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1694/oj).

Článek 2

1. Za provádění tohoto rozhodnutí odpovídá vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“).

2. Projekt uvedený v článku 1 technicky provádí Úřad OSN pro otázky odzbrojení (dále jen „UNODA“).

3. UNODA plní svůj úkol v rámci působnosti vysokého představitele. Za tímto účelem uzavře vysoký představitel s úřadem UNODA nezbytná ujednání.

Článek 3

1. Finanční referenční částka na provádění projektu podle článku 1 činí 1 299 897,33 EUR (dále jen „výdaje“).

2. Výdaje jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly použitelnými na rozpočet Unie.

3. Na řádnou správu výdajů dohlíží Komise. Za tímto účelem uzavře s úřadem UNODA nezbytnou dohodu (dále jen „dohoda“). Ta stanoví, že UNODA zajistí viditelnost příspěvku Unie úměrnou jeho výši.

4. Komise usiluje o uzavření dohody co nejdříve po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Informuje Radu o případných obtížích v tomto ohledu a o dni uzavření uvedené dohody.

Článek 4

1. Vysoký představitel podává Radě zprávy o provádění tohoto rozhodnutí vycházející z pololetních zpráv vypracovaných úřadem UNODA. Rada na základě těchto zpráv provádí hodnocení.

2. Komise Radě podává zprávy o finančních aspektech projektu podle článku 1.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Pozbývá platnosti 36 měsíců ode dne uzavření dohody podle čl. 3 odst. 3. Pozbývá však platnosti šest měsíců ode dne svého vstupu v platnost, nebude-li tato dohoda v této lhůtě uzavřena.

V Bruselu dne 13. listopadu 2025.

Za Radu

předsedkyně

S. LOSE

PŘÍLOHA

PROJEKTOVÝ DOKUMENT

Posílení kapacit států za účelem zlepšení ochrany civilního obyvatelstva a zmírnění dopadu konvenčních a nově vznikajících zbrojních technologií

1. **SOUVISLOSTI A ODŮVODNĚNÍ**

V roce 2024 přijaly členské státy OSN Pakt pro budoucnost, čímž obnovily své závazky v oblasti míru a bezpečnosti a dohodly se na významných opatřeních zaměřených na posílení globální stability. Součástí uvedených opatření bylo opětovné potvrzení závazků vyplývajících ze stávajících mezinárodních nástrojů v oblasti odzbrojení, přijetí inovativních přístupů a vývoj nových nástrojů na zlepšení ochrany civilního obyvatelstva.

Opatření č. 26 Paktu pro budoucnost je věnováno podpoře států v jejich úsilí o ochranu civilního obyvatelstva před hrozbami, které představují konvenční zbraně a nově vznikající zbrojní technologie. V opatření č. 27 se uznává, že rychlé technologické změny představují příležitosti i rizika pro kolektivní úsilí o zachování mezinárodního míru a bezpečnosti, a zdůrazňuje, že je naléhavě nutné zaměřit se na nově vznikající technologie v oblasti smrtících autonomních zbraňových systémů.

Kromě toho státy v opatření č. 14 co nejdůrazněji odsoudily ničivý dopad ozbrojených konfliktů na civilní obyvatelstvo, civilní infrastrukturu a kulturní dědictví a vyjádřily mimořádné znepokojení nad tím, že v ozbrojeném konfliktu má násilí nepřiměřený dopad na ženy, děti, osoby se zdravotním postižením a další osoby ve zranitelném postavení.

Všechny výše uvedené skutečnosti společně poukazují na to, že je důležité, aby v centru pozornosti, pokud jde o otázky související s ozbrojeným konfliktem a používáním a kontrolou konvenčních a nově vznikajících zbrojních technologií, byli lidé, přičemž je třeba klást důraz na opatření, která prosazují humanitární zásady, lidská práva, udržitelný rozvoj a další aspekty, které jsou zásadní pro jejich dobré životní podmínky.

Cílem projektu je sloužit jako komplexní operační politický nástroj určený k posílení znalostí a kapacit států potřebných ke zmírnění dopadu konvenčních a nově vznikajících zbrojních technologií a k plnění jejich závazků vyplývajících z humanitárních smluv, které ratifikovaly.

2. **CÍLE**

Rozhodnutí Rady bude mít tento celkový cíl: posílit kapacity států za účelem ochrany civilního obyvatelstva a zmírnění dopadu konvenčních a nově vznikajících zbrojních technologií.

Projekt se proto bude věnovat těmto činnostem:

a) zajištění budoucnosti tím, že budou přijaty anticipační, dynamické a reaktivní přístupy k řešení nových a nově vznikajících zbrojních technologií;

b) řešení dopadu nově vznikajících zbrojních technologií na ochranu civilního obyvatelstva prostřednictvím lepších technických, praktických a normativních znalostí zúčastněných stran;

c) přispívání k provádění Paktu pro budoucnost a k prosazování cílů udržitelného rozvoje a mezinárodního práva v oblasti lidských práv v oblastech, v nichž se sbližují s úsilím o humanitární odzbrojení, a

d) navázání na práci vykonanou v rámci projektu na podporu všeobecné platnosti, provádění a posílení Úmluvy o některých konvenčních zbraních (CCW) (rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/1694 ze dne 21. září 2021).

3. **OČEKÁVANÉ VÝSTUPY A ČINNOSTI**

V rámci projektu budou realizovány tyto činnosti:

3.1. Činnost 1: Zajištění budoucnosti v kontextu technologického pokroku

3.1.1. Účel činnosti

Cílem tohoto projektu bude pomoci státům aktivně předvídat a řešit nové a nově vznikající výzvy, přizpůsobit se technologickým změnám a zajistit, aby při navrhování a používání nově vznikajících zbrojních technologií zůstaly v popředí odpovědné inovace a závazek chránit civilní obyvatelstvo zůstaly v popředí. Účelem této činnosti bude konkrétně doprovázet státy při jejich mnohostranných jednáních týkajících se smrtících autonomních zbraňových systémů, zejména v rámci skupiny vládních odborníků na vznikající technologie v oblasti smrtících autonomních zbraňových systémů.

3.2.1. Popis činnosti

Mezi výsledky bude mimo jiné patřit:

— Vypracování alespoň dvou studií zahrnujících posouzení rizik, aby bylo možné držet krok s vývojem a používáním nově vznikajících zbrojních technologií, a posouzení jejich potenciálních dopadů na celosvětový mír a bezpečnost, mezinárodní humanitární právo a mezinárodní právo v oblasti lidských práv.

— Uspořádání až šesti dialogů s cílem usnadnit mezioborovou spolupráci mezi vědci, vedoucími představiteli průmyslu, etiky, inženýry a diplomaty s cílem podpořit holistická řešení a zajistit, aby při navrhování a používání nově vznikajících zbrojních technologií byly dostatečně zohledněny etické, právní, humanitární a lidskoprávní důsledky. Alespoň jeden z dialogů se bude konat ve spolupráci s akademickými a výzkumnými institucemi s cílem zlepšit znalosti a zvýšit povědomí o úloze žen a mládeže v oblasti odzbrojení, a to za smysluplné účasti odbornic a mladých lidí působících v oblasti odzbrojení.

3.3.1. Očekávané výsledky činnosti

— Obě studie prozkoumají a vygenerují přehled a politická doporučení týkající se možných důsledků nových a nově vznikajících zbrojních technologií a zároveň naznačí možnosti reakce a angažovanosti států. Očekává se tedy, že tato činnost povede k většímu zapojení států a dalších zúčastněných stran v souvislosti s těmito otázkami. Dialogy budou příležitostí pokročit v jednáních o smrtících autonomních zbraňových systémech a podpořit pokrok v příslušných mezivládních procesech – zejména ve skupině vládních odborníků na vznikající technologie v oblasti smrtících autonomních zbraňových systémů – v období let 2025–2026 i v letech následujících.

— Tato činnost dále podpoří shromažďování a syntetizaci různých pohledů na danou problematiku, přičemž v relevantních případech bude na zjištěné problémy a dosud nedostatečně zohledněné názory, zejména od zemí globálního jihu, upozorněno v rámci mezinárodních fór a mnohostranných diskusí, mimo jiné na úrovni skupiny vládních odborníků na vznikající technologie v oblasti smrtících autonomních zbraňových systémů.

— Cílem této činnosti bude rovněž zajistit, aby byla úloha žen a mládeže v oblasti odzbrojení řešena komplexně a s vizí dlouhodobé integrace. Očekává se tedy, že zástupci žen a mládeže budou mít významnější postavení a možnost zapojit se do práce na příslušných tématech a že budou identifikovány a využity příležitosti k tomuto zapojení, přičemž konečným cílem je regularizovat jejich smysluplnou účast na široké škále fór pro odzbrojení.

3.2. Činnost 2: Podpora a usnadnění vnitrostátního provádění Úmluvy o některých konvenčních zbraních (CCW) a dalších klíčových nástrojů

3.1.2. Účel činnosti

Tato činnost se zaměří na to, aby státům a příslušným zúčastněným stranám poskytla komplexní znalosti o realizaci a provádění CCW a dalších klíčových mezinárodních humanitárních nástrojů, které ratifikovaly, a s tím související kapacity, a na to, jak tyto oblasti přizpůsobit mezinárodním závazkům v oblasti lidských práv a cílům udržitelného rozvoje.

3.2.2. Popis činnosti

Mezi výsledky této činnosti patří:

— Poskytování technické pomoci až čtyřem vysokým smluvním stranám CCW za účelem revize nebo podpory vypracování/aktualizace právních předpisů nebo politik a příruček k provádění úmluvy a jejích protokolů za použití pokynů pro provádění CCW vypracovaných podle rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/1694.

— Vytvoření jedné uživatelsky vstřícné a jednotné internetové platformy, která poskytuje komplexní informace o nástrojích humanitárního odzbrojení, mezi které by patřila:

  — Právní knihovna prováděcích právních předpisů a politik příslušných nástrojů a dalších relevantních zdrojů, jejímž cílem je prohloubit znalosti států a usnadnit sdílení informací o osvědčených postupech a právním vývoji.

  — Platforma pro usnadnění žádostí o technickou pomoc propojující státy, příslušné zúčastněné strany a odborníky, kteří mohou poskytovat technickou pomoc týkající se poradenství před ratifikací a provádění a dodržování nástrojů humanitárního odzbrojení.

  — Platforma s externími zdroji, která státům umožní prozkoumat spravovaný materiál související s humanitárním odzbrojením a průběžně aktualizovat vývoj a trendy.

  — Elektronická platforma, která má zjednodušit každoroční podávání zpráv o vybraných nástrojích humanitárního odzbrojení, zajišťovat transparentnost a odpovědnost a snížit zátěž států při plnění jejich povinností v oblasti podávání zpráv.

3.3.2. Očekávané výsledky činnosti

— Očekává se, že poskytnutím cílené technické pomoci povede tato činnost k lepšímu provádění CCW na vnitrostátní úrovni ze strany vybraného počtu vysokých smluvních stran. Dále díky ní dojde k většímu zviditelnění prováděcích pokynů vypracovaných v rámci rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/1694 a vznikne praktický základ pro budoucí poskytování cílené pomoci při provádění.

— Kromě toho se očekává, že tato činnost povede k vytvoření internetové platformy, kterou bude spravovat Úřad OSN pro otázky odzbrojení (úřad UNODA) a která bude obsahovat širokou škálu praktických nástrojů, pokynů a materiálů, mimo jiné databázi vnitrostátních právních předpisů a politik. Tato platforma usnadní obecnou dostupnost materiálů a poskytne státům praktickou pomoc, pokud jde o povinnosti každoročně podávat zprávy v rámci vybraných nástrojů humanitárního odzbrojení s cílem zvýšit míru podávání zpráv. Dále platforma rovněž pomůže vyjasnit doplňkovost smluv o humanitárním odzbrojení s cílem podpořit úsilí o provádění a dosažení všeobecné platnosti.

3.3. Činnost 3: Vypracování technických nástrojů a zvyšování povědomí o ochraně civilního obyvatelstva

3.3.1. Účel činnosti

Tato činnost se zaměří na sdílení osvědčených postupů a vypracování technických nástrojů pro tvůrce politik, odborníky z praxe a organizace, aby bylo možné posílit ochranu civilního obyvatelstva v ozbrojených konfliktech a zmírnit dopad zbraní. Tato činnost rovněž přispěje k opatřením pro budování důvěry mezi státy, které jsou smluvními stranami příslušných nástrojů mezinárodního humanitárního práva a nástrojů v oblasti lidských práv nebo které tyto nástroje potvrdily.

3.3.2. Popis činnosti

Mezi výsledky této činnosti patří:

— Uspořádání nejméně tří seminářů pro vládní úředníky, vojenský personál a zástupce občanské společnosti za účelem sdílení informací o navrhování a provádění osvědčených postupů v oblasti politik a praktik, které se týkají ochrany civilního obyvatelstva.

— Alespoň jeden výzkum / kontextová analýza na téma ochrany civilního obyvatelstva před dopadem zbraní s cílem identifikovat hlavní oblasti opatření, které státy mohou provést, a související řešení, která zahrnují možné sbližování a doplňkovost vyplývající z příslušných mechanismů v oblasti lidských práv.

— Jednotné pokyny pro zbraně a střelivo, aby se usnadnilo zaznamenávání nehod s cílem posílit kapacitu OSN shromažďovat údaje týkající se zbraní, včetně identifikace zbraní a podrobností o úmrtích nebo zraněních, s cílem posílit odpovědnost a zlepšit informované rozhodování.

3.3.3. Očekávané výsledky činnosti

— Očekává se, že semináře umožní účastníkům lépe pochopit přístupy zaměřené na člověka, jejichž cílem je snižování dopadu zbraní. Dále umožní dialog mezi širokou škálou aktérů, včetně vojenských pracovníků a odborníků z řad občanské společnosti působících na místě, s cílem určit praktická opatření pro provádění strategií zaměřených na člověka v různých oblastech odbornosti, přičemž budou podporovat vzájemné obohacování mezi odvětvími a vycházet ze souboru doporučení mezinárodních mechanismů v oblasti lidských práv. Cílem těchto vojenských dialogů s vládou, civilními osobami, úředníky a zástupci obranného průmyslu a zástupci občanské společnosti a dalšími souvisejícími odborníky je určit a shromáždit konkrétní příklady osvědčených postupů v oblasti ochrany civilního obyvatelstva před používáním konvenčních zbraní. Očekává se, že shromážděné informace poslouží jako podklad pro širší zapojení států a zúčastněných stran do této problematiky s cílem vytvořit komunitu odborníků z praxe, jejíž prioritou bude ochrana civilního obyvatelstva, a poskytnou státům praktické pokyny v procesu přezkumu nebo přípravy vnitrostátních politik a postupů.

— Analytický dokument státům určí a navrhne oblasti činnosti s cílem posílit přístupy k ochraně civilního obyvatelstva s ohledem na stávající nástroje humanitárního odzbrojení. Očekává se tedy, že státy za podpory úřadu UNODA přijmou navrhovaná opatření a využijí příležitosti k zapojení.

— Dále se očekává, že technické pokyny navýší přesnost a kapacitu OSN shromažďovat údaje týkající se zbraní prostřednictvím svých různých subjektů a agentur, včetně odborníků z praxe, a budou tak přímo reagovat na žádosti států, aby OSN poskytovala údaje o používání zbraní a ochraně civilního obyvatelstva standardizovanějším způsobem. Kromě toho pomohou zajistit jednotné používání terminologie a pojmů v pokynech a informacích poskytovaných Organizací spojených národů.

4. **ZAMĚSTNANCI**

Provádění tohoto rozhodnutí Rady bude vyžadovat soustavnou přítomnost personálu v Ženevě, aby bylo zajištěno efektivní provádění činností probíhajících od předchozího rozhodnutí Rady.

S ohledem na rozsah navrhovaných činností, jak je uvedeno výše, a s cílem zajistit vysokou kvalitu provádění a udržitelnost úsilí podle tohoto rozhodnutí Rady se navrhuje, aby byl jmenován jeden specializovaný programový manažer na úrovni P-3 a jeden podpůrný administrativní pracovník na plný úvazek na úrovni obecných služeb, přičemž náklady na něj budou sdíleny. První rok působení pracovníka na úrovni obecných služeb bude financován z jiných mimorozpočtových zdrojů. Úřad UNODA rovněž vyzve členské státy EU, aby poskytly finanční prostředky na specializovanou pozici mladšího odborníka, který bude podporovat a provádět činnosti CCW. Další požadavky na personální obsazení se budou vztahovat na odborné poradce a jednotlivé poskytovatele na přípravu konkrétních činností nebo produktů, jejichž odbornost nelze zajistit interně.

5. **MONITOROVÁNÍ, HODNOCENÍ A PODÁVÁNÍ ZPRÁV**

Úřad UNODA / útvar pro podporu provádění úmluvy CCW bude každoročně předkládat zprávy o pokroku při provádění projektu.

6. **DOBA TRVÁNÍ**

Celková odhadovaná doba trvání projektu je 36 měsíců.

7. **ZVIDITELNĚNÍ EU**

Ženevské sídlo úřadu UNODA zajistí v souladu s praxí OSN zviditelnění příspěvku EU, včetně náležitého označení projektových materiálů, aby zdůraznila úlohu EU a její přínos k projektovým činnostem. Tím se zajistí, že příspěvek EU bude viditelný, transparentní a dobře označený.

8. **PŘÍJEMCI**

Hlavními příjemci tohoto projektu jsou zástupci států, včetně formálních zástupců, vnitrostátních kontaktních míst, jakož i odborníci z praxe a vojenský personál. Mezi další příjemce patří hlavní zúčastněné strany působící v oblasti humanitárního odzbrojení, včetně subjektů a agentur OSN, které podporují státy při provádění různých závazků souvisejících s nástroji humanitárního odzbrojení.